

ПРИНЦИПИ ЗАКОНОМІРНОСТІ ПОБУДОВИ ЛАНДШАФТНОЇ КОМПОЗИЦІЇ

Алексєєнко К.В., студ. гр. ДАС-506

Науковий керівник – Василенко О.Б., док. арх., проф., зав. каф.

(кафедра Дизайну архітектурного середовища,

Одеська державна академія будівництва та архітектури)

Анотація. У сучасному розумінні архітектура є діяльністю щодо організації просторового середовища для життєдіяльності людини. Середовище, що формується архітектором, може бути якісно різним, вирішувати різні проблеми існування людини в середовищі, її щоденний різновид надбання естетичних та практичних якостей. З двох середовищ закритого та відкритого архітектурного простору, ми розглянемо друге. Методи та принципи побудови цих просторів, закономірності формування середовища. На основі реального досвіду різних середовищ світу буде проаналізовано та виявлені принципи закономірності побудови ландшафтної композиції.

Ландшафтна композиція – це мистецтво розташовувати на заданій території різні елементи для створення комфортного середовища за функціональними, екологічними та естетичними вимогами. Вона виражається в розміщенні споруд, малих архітектурних форм, рослинності, водних пристроїв, майданчиків, в організації руху, членуванні території на частини, в пропорціях окремих частин, розмірах всіх елементів, що входять до складу даної території і їх взаємозв'язку. Найголовніше в цьому, це гармонія та цілісність ділянки та відчуття людини в цій середі, далі упорядкуємо, як цього можливо досягти [1].

Виявлені в процесі розвитку ландшафтної архітектури та дизайну композиційні закономірності – результат накопичених багатьма поколіннями знань і досвіду. Їх застосування дозволяє оптимізувати складний процес творчих пошуків, але не дає гарантії створення шедеврів ландшафтної архітектури та дизайну, для цього треба багато досвіду та навичок з аналізом середовища та його призначення [2].

Ряд якостей, що характеризують архітектурно-ландшафтну композицію: цілісність, гармонійність, системність – можна розглядати одночасно і як властивості композиції, і як композиційні закономірності.

Цілісність архітектурно-ландшафтної композиції полягає в тому, що формована композиція повинна володіти єдністю і взаємопов'язаністю елементів. Як приклад застосування цього архітектор XVII в. Андре Ленотр та його відомі й досі Версальські сади, сади Ле Нотра та парк Тюільрі.

Гармонійність архітектурно-ландшафтної композиції полягає в тому, що формована композиція повинна володіти врівноваженістю мас, пропорційністю і супідрядністю елементів, що входять до її складу. Значною є навичка скласти багато малих елементів та архітектурних форм в єдине ціле, так, наприклад сталося у Dubai Miracle Garden в м. Дубай – гармонійне поєднання саду квітів різних форм дає добрий настрій.

Системність архітектурно-ландшафтної композиції полягає в тому, що формована композиція включає досить велике число складових її елементів, композиційно взаємопов'язаних; володіє композиційною різноманітністю і ієрархічністю побудови елементів композиції. Таке добре виражає в собі творчість Кристофер Ллойда, його сад в Дикстер, Східний Суссекс.

Виявленні основні закономірності для побудови ландшафтного середовища. Найбільша краса досягається об'єднанням цих якостей в єдине, але це тільки базові принципи, їх течія розділяються ще на різні методи та прийоми в перетворенні середовища [3].

Розглянемо більш детально декілька прикладів: Парк Священний ліс – ушлюблений італійський садово-парковий ансамбль другої половини 16 ст. біля замку родини Орсіні у

місті Бомарцо, неподалік Вітербо. Парк протяжністю 68км, зосередив у собі біля 30 скульптур різних форм, які відрізняються формою, але об'єднуються стилем скульптур, все це гармонійно поєднано з навколишньою природою, яка росла багато століть поруч. Однорідний стиль всього дає відчуття цілісності та системності (рис. 1) [4].

Бульвар Бискейн, Майамі, Флорида – одна з вишуканих робіт Роберта Берль Маркса, демонструє бразильський стиль, з різновидом кольорів на лугах та багатокутні різні форми. При різних стильових елементів все сприймається цілісно, гармонійно та системно (рис. 2) [4].

Рис. 1. Парк Священний ліс

Рис. 2. Бульвар Бескейн, Майамі

Доречним буде додати цитату з книги Френка Ллойда Райта «Відносно цієї застарілої концепції можна коротко сказати наступне: ідея про те, що щось, варте уваги людства, може зародитися в результаті запозичення чужих методів і чужих уявлень про форми, помилкова. Ми ж виростили нашу молодь і облаштували інститути нашого суспільства як раз на основі невиразного пережитку такого чужого для нас уявлення – ідеалу колишніх язичницьких цивілізацій. Саме з нього ми вивели претензійну естетику, яку тепер намагаємося застосовувати. Все це – неорганічно». Це відкриває тему закономірностей в ландшафтному будівництві з іншого погляду, треба спиратися на базові принципи, але незважаючи на все намагатися знаходити нові ідеї, засоби, імітувати сценарій життя людини на новій ділянці [5].

Висновки. У дослідженні розглянуті принципи та закономірності для побудови ландшафтної композиції. Цей досвід може допомогти іншим студентам у створенні своїх проектів архітектурного середовища на основі цих принципів. Детально проаналізувавши сучасну методику архітектурного проектування необхідно зазначити, що закономірності побудови допомагають організувати процес організації ландшафтного середовища, роблять його більш впорядкованим і осмисленим, залучають студентів до процесу реального проектування на основі існуючого світового досвіду.

Література:

1. Середовище проживання: як архітектура впливає на нашу поведінку і самопочуття. К. Еллард. «Альпіна Діджитал», 2015. с. 220.
2. Основи ландшафтного проектування та ландшафтної архітектури: Навчальний посібник. 2-я вид., випр. і дод. Нехуженко Н.А. СПб., 2011. с. 190.
3. American Society of Landscape Architects- ISSN 0023-8031.-№4 2010. с. 180.
4. Danny Sinopoli. In New York, a Retrospective Breathes New Life into Roberto Burle Marx's Living Art [Електронний ресурс] 2019. Режим доступу до ресурсу: <https://www.azuremagazine.com/article/roberto-burle-marx-nybg-living-art/>
5. Райт Ф.Л. Зникающий город. Пер. с англ. М.: Strelka Press, 2016. 180 с.